

ISTORIA LUMII

CIVILIZAȚIILE PRECOLUMBIENE

Mayașii, aztecii, incașii

Traducere din limba spaniolă

ELENA-ANCA COMAN

LITERA

mică

București

CIVILIZAȚIILE PRECOLUMBIENE

Mayașii, aztecii, incașii

ÎN ACEASTĂ CARTE VEI
DESCOPERI:

- **DE CE YUCATÁN
SE NUMEȘTE AȘA.**
- **CĂ, LA FEL CA EGIPTENII, ȘI
MAYAȘII AVEAU PIRAMIDE!**
- **CUI TREBUIE SĂ-I MULȚUMEȘTI
PENTRU CĂ POȚI MÂNCA
CIOCOLATĂ.**
- **CĂ NU DOAR CĂRȚILE SE CITESC,
CI ȘI... FRÂNGHIILE!**

ȘI MULTE ALTE POVEȘTI.

Uneori, când bunicul își face siesta, eu și Marco coborâm să scotocim prin **PIVNITA-MUZEU**. Sunt de toate acolo! În dulapuri și vitrine se află monede vechi, obiecte din ceramică, hărți, cărți, timbre... Ieri am început să căutăm prin sertare. Eu admiram un colier făcut din scoici, în timp ce Marco își băga nasul prin alt sertar.

— Aaaaaaaaaaaaaah!

Țipătul lui Marco m-a speriat de moarte.

— Ce-ai pățit?

— Un m... un m...! Un mo... un mo...!

Sărmanul nu putea să vorbească, dar a arătat spre interiorul sertarului unde am văzut un fel de **CRANIU** cu o expresie oribilă. Am simțit că-mi sare inima din piept.

Și, desigur, toate țiپetele l-au trezit pe bunicul. A coborât scările și ne-a văzut fețele speriate.

— Ce s-a întâmplat, copii?

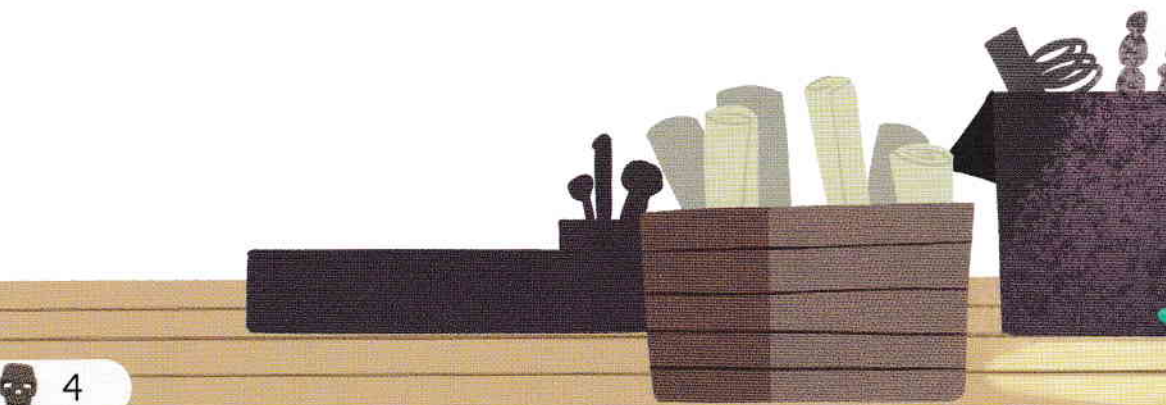
— Bunicule! a spus Marco palid, am descoperit un mo...!

— Am descoperit un mort! am încheiat eu fraza.

— Asta pățiți dacă vă atingeți de ce nu trebuie, a zis bunicul. Iar ceea ce ați găsit nu este un mort, ci o mască de **PRECOLUMBIAN**, adică oamenii care locuiau în America cu mult înainte să ajungă acolo Cristofor Columb. Columb nu a descoperit-o, cum nici voi nu ați descoperit masca, ci a fost doar primul european care a ajuns acolo. E ca și cum ar fi venit niște extratereștri pe pământ și ar fi spus că l-au descoperit: dar noi deja eram aici!

— Și cine sunt acei *precolumbini*, bunicule? Ne povestești?

— Daaaa! Povestește-ne!

LIBRIS

We know
books

— Bine. Haideți!

Adevărul e că bunicul se lasă foarte ușor convins. Îi plac poveștile la fel de mult ca și nouă.

— Când a ajuns în insulele din **CARAIBE**, pe care acum le numim Hispaniola și Cuba, Columb a dat peste niște triburi de nativi care i se păreau sălbatici. S-a simțit cam dezamăgit, deoarece, după o călătorie atât de lungă, se aștepta să găsească aur și condimente, iar acolo nu exista nici una, nici alta. Totuși, la scurt timp, spaniolii s-au aventurat să cerceteze puțin acele teritorii și au trimis corăbii în regiunea cunoscută acum sub denumirea de **YUCATÁN**, în sudul Mexicului.

— Yuca-ce? N-am mai auzit niciodată cuvântul ăsta.

— Are o poveste foarte distractivă. Cuceritorii îi întrebau pe nativi cum se numea acel loc și ei răspundeau prin ceva care spaniolilor le suna ca „Yucatán”, dar, în realitate, în limba mayașă însemna „nu te înțeleg”. Spaniolii au crezut că așa se numea acel loc și de aceea astăzi îi spunem astfel.

— Ha, ha, ha! Pare o glumă a lui Marco. Atunci acele persoane erau *yucatanî*?

— Nu, Carmen. Îi cunoaștem cu numele de **MAYAȘI**. Civilizația lor se întindea în teritoriul dintre Yucatán, Guatemala, Belize, El Salvador și Honduras, dar nu a fost niciodată un imperiu unit, ci mai degrabă o serie de triburi și de orașe independente care împărtășeau aceeași limbă, aceeași religie și aceleași obiceiuri.

— Ia te uită! La fel ca grecii antici! am spus.

— Exact! a răspuns bunicul, impresionat. Civilizația mayașă a apărut relativ în aceeași perioadă cu cea greacă, în **SECOLUL AL VI-LEA**, î.H.